

Luật Di Trú Arizona nhìn từ ... rất xa

Ngày 23 tháng 4, bà Thượng Đäc Jan Brewer của tiểu bang Arizona ban hành Đäo luật Di Trú của tiểu bang có tên rất lạ là “Yäm trä viäc thi hành luật pháp và an ninh khu phố.”

Väi mä sä dänh hän, Đäo Luật Arizona Senate Bill 1070 (hay AZ SB1070) sẽ chính thức áp dụng vào ngày 29 tháng 7.

Tämäy thäng qua, đäo luật gây tranh luận trong chính träng Hoa Kä, väi tä läng hä rất lớn của công chúng täi Arizona (64%) hay toàn quốc (trên 60%) và sẽ thách đäi cả chính quyền Barack Obama và nhiäu đäng viên Dân Chä. Bä Tä Pháp còn đòi kiän đäo luật này và mät vài đäa phäng khác, kä cä Los Angeles, thì đòi täy chạy Arizona.

Trong mät năm có bäu cä, tranh luận väi ít nhiäu gian manh là chuyện bình thäng.

Dân số, di dân và môi trường

Tác Giả: Nguyễn Xuân Nghĩa

Thứ Sáu, 23 Tháng 7 Năm 2010 15:51

Những không bình thường là khi người ta nhẩy vào cuộc vì cảm quan mà không chú ý đến các vấn đề - đi vào thị trường - và tìm hiểu về các nhu cầu sâu xa và phức tạp của vấn đề. Nhìn từ bên ngoài, đây là một hài kịch của nhân dân chúng ta, khi dân chúng đưa các chính khách xuống phố và rồi các nhà lãnh đạo có ý, họ cũng nhẩy vào các dịch vụ liên hệ đến di dân.

Vì lẽ đó luật này liên quan đến di dân bất hợp pháp, ta hãy bắt đầu bằng chuyên di dân, và nhìn xa, trong một viễn cảnh như thế này...

Hoa Kỳ là quốc gia tuy vậy khi cung cấp rất nhiều thông tin cho dân chúng, nhưng cũng là một xã hội các khi dân chúng lại bị bỏ qua không được thông tin đó, các chính khách đã dùng lòng a mị.

Chúng ta, các quan Kiêm Tra Dân Số (U.S. Census Bureau) có niềm yêu thích đến những dân số, được thực hiện xuyên và thực thi các pháp luật. Tham khảo đến những địa điểm này trên Internet <http://www.census.gov/main/www/popclock.html>

), ta phát giác là dân số Mỹ hiện nay khoảng gần 310 triệu, chính xác là 309,771,511 người vào lúc 03 giờ 15 phút ngày 19 tháng 7, 2010! Đến giờ này còn cho biết vài chi tiết lý thú: trung bình cứ mỗi giây lại có một trẻ em ra đời, mỗi 13 giây có thêm một người chết, mỗi 37 giây có thêm một di dân. Kết quả là cứ 11 giây thì dân số Hoa Kỳ tăng thêm một người. Thú vị lắm.

Bây giờ, tôi cái đến giờ này đi mà nhìn xa hơn một chút vào dân số học hay nhân khẩu học.

Thông thường, dân số một nước là kết quả của sinh suất (số người sinh ra) trừ đi tử suất (số người chết đi), cũng hay trừ số di dân từ bên ngoài vào hay từ bên trong bỏ đi ra ngoài. Theo U.S. Census, xã hội Mỹ có sinh suất - tử suất sinh con trung bình của một phụ nữ - là 2,05. Sinh suất 2,05 thì Mỹ hiện tại đang cân bằng thay thế - là “họ sinh thế-sinh”? - là 2,1: muốn dân số không giảm, thì trung bình một phụ nữ phải sinh được 2,1 đứa con trong quãng đời sinh đẻ của mình.

Nhưng dù sinh suất hay tử suất, dân số Hoa Kỳ vẫn tăng. Vì sao?

Xã hội trẻ trung nhờ di dân

Trong các nước công nghiệp hóa, Hoa Kỳ là nơi hiếm hoi mà dân số gia tăng, chủ yếu là nhờ di dân.

Các nước khác, từ Âu Châu qua Nhật Bản, người ta sinh con đẻ cái ít hơn nên dân số không tăng, có khi giảm, và thành phần cao niên chiếm tỉ lệ ngày một cao hơn. Nghĩa là dân số bị “lão hóa.” Họ ít có chỗ đẻ di dân hơn chỗ họ ở Hoa Kỳ. Điều này khiến họ phải nỗ lực kinh tế vì dân số của thành phần thiếu tuổi lao động giảm dần trong khi thành phần già lão càng tăng cùng gánh nặng về hạ tầng và chi phí bảo dưỡng y tế.

Tỉ lệ Hoa Kỳ, tuổi trung bình - có phân nửa già hơn và phân nửa trẻ hơn - là 36,7 tuổi, là khá trẻ so với các nước công nghiệp khác.

Nhìn nhìn vậy thì Hoa Kỳ vẫn là siêu cường kinh tế trong thời gian khá lâu, trong khi các nước tiên tiến kia có suy thoái hơn do dân số. Yếu tố chính là Hoa Kỳ có chính sách di dân cởi mở hơn và sinh suất rất cao của thành phần di dân - đa số từ các quốc gia nghèo hơn nước Mỹ - bù đắp được số hao hụt của thành phần khá giả trong bản địa, đa số là người da trắng gốc từ Âu Châu. Người Việt xin miễn đi vào chi tiết về nhân khẩu học và sinh suất của từng thành phần sắc tộc, mà chỉ nhìn nhận một cách đơn giản và rõ ràng về Hoa Kỳ: chính sách đón nhận di dân.

Cho nên báo rằng Hoa Kỳ đang có xu hướng giảm thiểu di dân, hoặc xa rời đặc tính truyền thống thì thật là lập luận là “hiệp chính quốc” - đã chấp nhận mà hợp nhứt thành quốc gia - là nói điếu ngoa ngôn. Hoặc là vì hiểu lầm.

Nhưng Hoa Kỳ nhận di dân là để xây dựng sức mạnh cho hợp chúng ta, mục đích xây dựng thì phải hợp nhứt di dân vào công đồng quốc gia. Dù đến từ bất cứ nơi nào thì sau một hai thế hệ, di dân đến chúng ta này làm quen, sống và suy nghĩ như người địa phương. Hoa Kỳ thì thật là lập luận đúng nay vẫn tin vào khả năng hợp nhứt này để ai ai cũng trở thành người Mỹ và báo về nước Mỹ. Chúng ta hãy nghiêm túc nhìn nhận thì rõ: Sau biên niên 1975, người Việt tị nạn trải qua nhiều khó khăn mới được nhập vào Mỹ và phải qua nhiều thập niên mới hợp nhứt được.

Nói đến hợp nhứt là để củng cố thời gian, đến giáo dục, lưu giữ văn hóa di dân và cách sinh hoạt của từng thành phần di dân trong tập thể rằng nhận của các quốc gia.

Dân số, di dân và nhập cư

Tác Giả: Nguyễn Xuân Nghĩa
Thứ Sáu, 23 Tháng 7 Năm 2010 15:51

Mà đây không là vấn đề duy nhất.

Hỏi nhập cư di dân nhập cư?

Hoa Kỳ đang bắt nhập cư tại Hoa Kỳ là hiện tượng nhập cư di dân nhập cư, bắt nhập cư pháp.

Vì là chuyên gia, nên chúng tôi dân số không kiểm tra được, con số di dân nhập cư có thể lên tới 12 triệu người. Đa số tới hơn 80% là từ Mỹ Tây (57%), Trung Mỹ (24%); từ Á Châu chỉ có chừng 9% và từ Âu Châu hay Gia Nã Đệ là 4%.

Các tiểu bang tiếp giáp với Mỹ Tây có số nhập cư nhiều nhất vì làn sóng di dân nhập cư từ Trung Nam Mỹ. Họ phải xử lý vấn đề nhập cư khác nhau khi chính quyền liên bang không giải quyết được. Năm 2007, chính quyền Bush đề nghị dãn nhập cư theo chiều hướng đưa di dân nhập cư vào chương trình “khách lao động” - tạm thời, rồi nhập cư pháp hóa dần. Việc này không thành vì số nhập cư đã quá đông, nhất là đa số trong dòng Cộng Hoà. Lý luận của họ: nhập cư pháp hóa việc di dân nhập cư pháp là cần vô số nhập cư và gây bất công với những người đang xin nhập cư pháp và đã phải chờ đợi quá lâu.

Vì hiện tượng nhập cư, các xã khác ít gặp vấn đề này. Và nếu các quốc gia khác trên thế giới có trend xuất nhập cư vào nhập cư thì là nhập cư.

Chuyên đề hai là tình hình nhập cư của thành phố nhập cư di dân quan trọng nhất.

Tổng hợp nhập cư

Hãy nói về toàn cảnh đã.

Số phân bố của dân số Hoa Kỳ theo chủng tộc (thống kê năm 1008) cho thấy dân da trắng

Dân số, di dân và môi trường

Tác Giả: Nguyễn Xuân Nghĩa

Thứ Sáu, 23 Tháng 7 Năm 2010 15:51

chiếm 75% (hơn 228 triệu), kể đó là dân Latino, chiếm hơn 15% dân số toàn quốc (khoảng 47 triệu). Dân da đen gốc Phi Châu có 12,4% dân số (37 triệu) và dân gốc Á chiếm hơn 4,4% (hơn 13 triệu). Một chi tiết khác là trong các thành phố lớn nhất là “đa chủng” là có nhiều người tự nghĩ mình là Latino (hay Hispanic). Ý thức Latino của họ là một yếu tố đáng chú ý.

Khác với di dân xuất phát từ Âu Châu hay Á Châu vì sự cách ngách của hai đại dương, di dân gốc Trung Nam Mỹ, gọi chung là Latino, là người gốc hispanic. Họ gốc bó với quê hương họ có gia đình thân nhân bên kia biên giới và thường xuyên thăm viếng họ có gia đình ở nhà. Nhiều người trong số này không coi Hoa Kỳ là quê hương mà có tình liên đới với nơi xuất phát. Họ còn đòi chính quyền đưa họ về quê hương gốc họ ở Tây Ban Nha duy trì bản sắc. Đó là việc làm chính đáng, nhưng của công dân không thể là nhiệm vụ của chính quyền. Nhiệm vụ của chính quyền là giúp di dân vượt qua rào cản của ngôn ngữ, học tiếng Anh, để họ nhập vào quốc gia tiếp nhận.

Chuyên đề ba là một đề tài trung.

Môi trường và phát triển bền vững

Môi trường sống của di dân thường tập trung ở nơi hình thành đầu tiên nên có một số dân số cao ở một số địa phương. Với công dân Latino, nơi tập trung là các tiểu bang miền Nam và miền Tây - lên tới phía Bắc của California.

Với ý thức về căn cước hay căn tính, khi họ sống tập trung ở một số địa phương nhất định - và nhiều người lên tới vị trí rất cao trong chính quyền địa phương thì sự công nhận chính thức của họ thì nhiên là có ảnh hưởng, và có ảnh hưởng đến các sắc dân khác. Khi phải quy định về chính sách địa phương, cái “Môi tính” - ý thức là dân Mỹ - hay “Môi tính” là ý thức Latino hay Hispanic, cái nào nên họ? Một thí dụ là năm 2007, khi biểu tình chống lại chế độ kiểm soát và hạn chế di dân bất hợp pháp, thành phố dân chúng biểu tình đã trình bày với M, cho tới khi thấy họ thì mới phải chấp nhận.

Nhìn dài thì tính trung và tình thân liên đới hai mặt này là một vấn đề xã hội và chính trị của nước Mỹ.

Dân số, di dân và mìn dân

Tác Giả: Nguyán Xuân Nghĩa

Thứ Sáu, 23 Tháng 7 Năm 2010 15:51

Hãy táng táng: náu bißn gißi Hoa Kß tißp cßn vßi Trung Qußc và ngßi Mß gßc Hoa tßp trung tßi bißn vßc lßi chung thßy vßi Hßn tßc hßn là vßi Chßu Sam thì ta đoán ra vßn đß. Nói cho gßn, náu ngßi Vißt gßc Hoa hay thißu sß sßn cßc tßi các tßnh cßc Bßc Vißt Nam hay ngßi Vißt gßc Mißn tßi các tßnh mißn Tây cßa Nam bß lßi có tình liên đßi hay tình thßn cßn thußc vßi qußc gia bßn kia bißn gißi và có ngày đòi đßa lãnh thß “hßi quy cß qußc” thì xß sß ra sao? Câu hßi nßy không có gßi là trßu tßng hay hàn lâm vì Bßc Kinh có nghĩ đßn chuyßn này.

Rißng tßi Hoa Kß náu có nhìn lßi bßn đß cßa lãnh thß Mß ngày xßa vßi bßn đß cßa khu vßc có mßt đß ngßi Mß cao nhßt trong lãnh thß Mß ngày nay thì ta thßy... gißng nhau y hßt!

Nhìn vß dài hßn mßt chu kß tranh cß thì 500 năm sau khi tß Âu Châu chßy qua Tân thß gißi theo cái trßn cßa Kha Luân Bß - Columbus năm 1492 - cß dân Trung Nam Mß đang lßng lß... Bßc tißn. Hß tßi nßi thì sßng tßp trung, và sinh con đß cái vßi sinh sußt rßt cao. Hß sß làm nßc Mß bißn đßi, rßt chßm mà rßt chßc. Cußc chßy đßa vß hßi nhßp và phân tán đang đßt ra.

Chuyßn nßy, nßa thß kß nßa thì mình sß lo. Ngay trßc mßt thì nên lo chuyßn khác.

Di tßn kinh tß và di tßn tßi ác

Mß Tây Cß có 110 trißu dân và nßn kinh tß đßng hßng 11 thß gißi, vßi sßn lßng hàng năm cßng ngàn tß Mß kim. Gßm có 31 tßu bang, thßt ra Hßp Chßng Qußc Mß Tây Cß (Estados Unidos Mexicanos) là trßng hßp gßn vßi Lebanon sau nßi chißn 1975, hay Cßng Hoà Dân Chß Congo thßi Mobutu hay... Pakistan nay mai. Chính quyßn trung ßng bó tay trßc nßi loßn.

Mß mßng thß xß này là khoßng 700 tß chßc buôn lßu và phân phßi ma túy (drug cartels). Hung hißm nhßt là Gulf Cartel vßi lßc lßng võ trang là Los Zetas, bên cßnh là lßc lßng Sinaloa Cartel (cßng gßi là... “Federation”), hoßc các nhóm Beltran Leyva Organization, Carillo Fuentes Organization...

Là thành vißn Thßa ßc Tß Do Mßu Dßch Bßc Mß NAFTA, và bßn hàng sß mßt sau Canada, Mß Tây Cß mua bán vßi Mß hßn 400 tß đô la hàng hoá. Và... cung cßp 90% lßng ma túy cho Hoa Kß! Cũng đß thôi, khi bißn gißi Mß-Mß kéo dài hßn ba ngàn cây sß tßi bßn tißu bang.

Doanh thu về ma túy của Mexico lên tới 40-50 tỷ đô la mỗi năm, bằng 20% tổng sản xuất của Mexico bán cho Mexico, và tập trung trong tay các tổ chức tội ác được trang bị như quân đội. Họ ngang nhiên tụy n m các sát th hay c u chi n binh M b ng b ng qu ng cáo bill board d ng bên đ ng, v i l ng cao b ng h u.

Nhiều viên chức an ninh cao cấp của Mexico, từng ng đ ng v i Giám đ c FBI hay c quan ki m soát ma túy DEA t i Hoa K , đã b trum ma túy cho ng i vào ám sát gi a th đô, v i s đ ng l o c a nhi u nhân viên an ninh khác. Sau khi b n h các viên chức chủ huy an ninh, Sinaloa còn hăm s di t luôn c T ng Th ng Felipe Calderón! Tình hình trở thành nguy ng p khi n quân l c M - v n v n có 200 ngàn - đ c huy đ ng đ b o v an ninh trong các khu v c nóng nh t - ti p giáp v i Hoa K . Bên này biên gi i, các c quan an ninh M cũng đ c báo đ ng. Cho nên, ngoài thành ph n tìm vào đ t M đ có c h i kinh t khá h n, không ít ng i ch y vào M đ lánh n n. Theo sau là các t ch c t i ác.

Cu i năm 2007, ông Bush nghĩ đ n vi c “rút c i d i n i” v i “Sáng ki n Merida” đ ngh v i T ng Th ng Calderón: Hoa K s vi n tr m t t t trong ba năm đ cung c p ph ng ti n canh phòng và hu n luy n v h nh s , đi u tra và pháp lý. Ngoài 100 tri u trong ngân kho n đó cho các n c Trung M , k ho ch xin gi i ngân ngay 500 tri u cho tài khóa 2008 đ x M k p th i tăng c ng phòng ng biên gi i M-M . Nh ng “Sáng ki n Merida” b phe Dân Ch trong Qu c H i M đ kích là không xin ý ki n tr c c a L p Pháp. Và nghi p đoàn AFL-CIO đòi các con tin c a mình trong Qu c H i ph i bác b vì... M Tây C vi ph m nhân quy n! (Xin đ c l i bài “Vì Sao M S Đánh M” trên c t báo này, trong s ra ngày 16 tháng 3... năm ngoái.)

M t năm sau, tình hình còn suy đ i h n g p b i mà nhi u ng i M không ch u nhìn ra.

Vì v y, ti u bang Arizona đành lo l y thân.

Khi chính quy n liên bang không b o v đ c biên gi i và di dân l u l n t i ác đang tràn vào lãnh th thì h ph i tăng c ng ki m soát. Và ph i thi hành vi c đó mà không gây ra hi n t ng k th vì màu da “racial profiling”: đ o l u t đ c tu chính (b i đ o l u t 2162 c a H Vi n) n i m t tu n sau khi đ c bi u quy t đ kh c ph c v n đ th t c xét h i. Và nói chung, l u t c a Arizona ch thi hành nh ng bi n pháp ki m soát có s n trong b Lu t Liên Bang - mà ít ai ch p hành.

Dân số, di dân và môi trường

Tên: Nguyễn Xuân Nghĩa

Tháng: 23 Tháng 7 Năm: 2010 15:51

Những điều luật đó là cần thiết cho các chính khách nhẩy vào ăn cỏ.

Đảng Dân Chủ thì muốn tranh thủ lá phiếu thiêu u số nên đã kích Arizona. Phe bảo thủ bên đảng Cộng Hoà thì ủng hộ những luật có thể vì nhẩy vào cơ hội đa trùng dù biết là vô dài vì cớ y khiến họ mất họ thu nhập Latino, những họ đã mất tại California từ năm 1994 vì Đạo Luật 187 chống lại việc dùng ngân sách liên bang phúc vụ di dân nhập cư. Thu nhập và chính trị thì phe nào cũng có lý riêng những nên song song phải trả giá cho sự chuyển đổi, chứ đảng nên làm song.

Bảo rằng những luật của Arizona, họ có thể có ai muốn họ nên di dân nhập cư, là kẻ thù di dân thì người ta chưa hiểu gì cả, họ có thể tình nói gian. Hoa Kỳ cần di dân, những vào Mỹ mất cách hợp pháp cho sự họ nhập hòa. Hãy tìm hiểu hoàn cảnh của họ Mỹ khi họ triết độ - và tàn họ - di chuyển di dân nhập cư từ các quốc gia nghèo họ nên miền Nam lên thì rõ.

Arizona chưa là Mỹ Tây C!